

lige, saaledes som det er fastsat i den omtalte Lov af 1908 i § 4, uden for saa vidt hun opnaar Separation fra sin Ægtemand.

I §§ 18 og 19 indeholdes Forbud imod, at den ene Ægtefælle uden den andens Samtykke sælger eller pantsætter fast Ejendom under visse Forhold eller Løsøre. Jeg vil udtrykke min Glæde over, at der hverken maa sælges eller pantsættes uden Samtykke. Hvis Pantsætning nemlig var tilladt, vilde en Bestemmelse om Forbud mod Salg i og for sig være illusorisk, da Pantsætning til Tider kan betyde Salg, nemlig Tvangssalg. Det staar mig imidlertid ikke ganske klart, hvorfor Salg og Pantsætning af fast Ejendom nok kan tillades, hvis Ejendommen ikke benyttes til Familiens Bolig eller til Erhvervsvirksomhed for begge Ægtefæller eller for den ene af dem. Det forekommer mig, at der i alle Tilfælde er Tale om Fællesje, og at det derfor kunde være ret naturligt, at den ene Ægtefælle talte med den anden og opnaaede Samtykke til at afhænde dette, som de ejer i Fællesskab.

§ 18, 2det Stykke, giver den Ægtefælle, hvis Samtykke ikke er givet til Afhændelse eller Pantsætning af fast Ejendom, Adgang til at faa Retshandelen omstyrtet ved Dom, hvis vel at mærke Erhververen eller Panthaveren indsaa eller burde indse, at Ægtefællen var uberettiget til at foretage Retshandelen. Men det vil dog vist være ret vanskeligt at faa en Erhverver eller Panthaver til at indrømme, at han paa det givne Tidspunkt indsaa, at Ægtefællen var uberettiget til at foretage denne Retshandel, og det vil vist ogsaa være vanskeligt for en Dommer trods saadan Benægtelse at slaa fast, at den paa gældende indsaa dette. Jeg kan vanskeligt tænke mig, at en Dommer, stillet overfor et saadant Tilfælde, vilde omstøde en saadan Retshandel og kunde finde et tilstrækkeligt fast Grundlag for at gøre det, ligesom han vel ogsaa kan faa Besvær med at fastslaa, at Erhververen eller Panthaveren burde have kunnet indse, at Ægtefællen var uberettiget til at foretage Retshandelen. Ved disse Bestemmelser stilles Dommeren i en vanskelig Situation, og de vil maaske medføre, at Dommeren i adskillige Tilfælde, hvor Forholdet ikke staar ham klart, vil lade Retshandelen blive staaende, medens den i Virkeligheden burde være omstødt. Noget lignende som de Betragtninger, jeg har gjort gældende, kan siges med Hensyn til § 19, 2det Stykke.

Jeg vil gerne rejse det Spørgsmaal, om det ikke var muligt, at Erhververen eller Panthaveren, førend han indlod sig i Rets-

handelen, skulde sikre sig mundtligt eller skriftligt Samtykke fra den anden Ægtefælle. Naar det saa bestemt slaas fast i de to Paragraffers 1ste Stykke, at en saadan Retshandel er ulovlig, forekommer det mig heldigst at have en ganske klar Bestemmelse, saaledes at en Dommer, naar han fik Sagen til Behandling, kunde træffe sin Afgørelse derudfra. Ifald man indfører en saadan Bestemmelse, som jeg her har nævnt, vilde derved hele Forholdet være klart, og det vilde spare Retstrætter: Hvis der forelaa Samtykke i saa Henseende, er det lovligt, i modsat Tilfælde ulovligt. Det er jo muligt, at den Tanke, jeg her fremsætter, ikke er saa lige til atrealisere; jeg kan maaske have overset eller ikke tænkt paa visse uovervindelige Vanskeligheder. Men jeg vil henstille, om man ikke i Udvalget og ogsaa den højtærede Minister vil overveje dette Spørgsmaal; thi saaledes som Bestemmelsen er formuleret i de to Paragraffers 2det Stykke, forekommer det mig, at Forholdet kommer til at ligge ret uklart og kan give Anledning til, at der vil kunne fødes Domme, som ikke vil være helt holdbare.

Maa jeg i Forbindelse med Kapitlet om Gældsansvaret nævne, hvad der i øvrigt blev sagt af den højtærede Justitsminister ved Fremsættelsen af Lovforslaget og ligeledes findes i Bemærkningerne til Lovforslaget, at Loven af 7. April 1899 § 15 indeholder den Bestemmelse, at Hustruen ikke kan gøre sig ansvarlig eller medansvarlig for Gæld eller Forpligtelser, der er stiftet af Manden, eller frafalde en hende tilkommende Sikkerhed i Mandens eller Fællesboets Gods, medmindre der erhverves Overøvrighedens Godkendelse. Jeg opfatter denne Lovbestemmelse i Loven af 7. April 1899 som en Beskyttelse overfor Hustruen; hun betragtes vistnok i Loven som den svage Part, der kan forledes til at foretage en for hende selv uheldig Handling eller bukke under for Mandens retslige Overmagt i Hjemmet og muligt lade sig kue til en Handling, der vilde være til Skade for hende selv. Jeg opfatter det som Lovens Hensigt, at Forhold af den Karakter skal henlægges under Overøvrighedens Kontrol; men jeg er ogsaa klar over, at trods den gode Hensigt virker denne Bestemmelse ydmygende for Kvinden, idet man gaar ud fra, at hun ikke evner selv uden Hjælp at træffe den rette Beslutning eller varetage sine egne Interesser. Deri ligger en vis Ydmygelse for den gifte Kvinde, og jeg kan derfor saa godt forstaa, at uagtet man i og for sig kunde nære nogen Sympati for denne Bestemmelse, er den dog gaet ud af det foreliggende Lovforslag,